

פרשת תרומה

שבת שלום ומבורך.

"דבר אל בני ישראל ויקחו לי תרומה מאת כל איש אשר ידבנו לבו תקחו את תרומתי".

והרי השאלה הנשאלת: וכי הקב"ה מקור כל השפע צריך תרומה?!

והתשובה: הוא לא צריך, אלא אתה צריך!

והסבר הדברים חז"ל אומרים על הפסוק שמשה רבנו מצוה על המצוות "ועשיתם אתם", חז"ל אומרים שלא כתוב "אותם" עם ו', אלא "אתם", שהמצוות באות לעשות אתכם. ופרוש הדברים, מבואר בדברי הקבלה שתפקיד המצוות זה לזכר אותנו מכל המידות והתאוות הרעות שהם בעצם זוהמת הנחש הקדמוני. זאת אומרת המצוות הם מתנות ותרופות לנשמות ישראל על מנת שבאמצעות המצוות עם ישראל יזדכך ויהיה קדוש וטוב ומטיב.

לגבי מצוות תרומה הנה לשונו של רבי נחמן:

"ואת הערבים צויתי לכלכלך" (מלכים א י"ז) - זה בחינת צדקה. כי בתחילה כשמתחילים להתנדב לצדקה, אזי צריכים לשבר את האכזריות שלו להפכו לרחמנות, וזהו עקר עבודת הצדקה. כי מי שהוא רחמן בטבעו ונותן צדקה מחמת רחמנות שבטבעו, אין זה עבודה, כי יש גם כמה חיות שהם רחמנים בטבעם, רק עיקר העבודה - לשבר האכזריות להפכו לרחמנות. וזה בחינת: "ואת הערבים צויתי לכלכלך" כי העורב הוא בטבעו אכזרי, ונתהפך לרחמנות לכלכל את אליהו. כמו כן צריכים בצדקה כנ"ל. וכל הנדיבי לב, כל מי שהוא נדבן, צריך לילך ולעבור בתחילה דרך בחינה זו, בחינת: "ואת הערבים" הנ"ל. דהיינו שבתחילה צריכים לשבר האכזריות שלהם, מה שיש להם אכזריות בתחילה, להפכו לרחמנות, להתנדב לצדקה כנ"ל. (ליקוטי מוהר"ן תנינא ד)

פרוש הדברים: מסופר בנביא שאליו הנביא ביחד עם אחאב המלך הלכו לנחם את חיאל בית האלי על מות בניו, ותוך כדי שהם יושבים ומנחמים שואל אחאב את אליהו: "מי גדול הרב או התלמיד?" אמר לו אליהו "הרב". אמר לו אחאב: "אם כן איך הקללה של התלמיד יהושע שקילל את מי שיבנה את ירחו שימותו בניו, והקללה התקיימה, ואלו הקללה של רבו של יהושע - משה, שקילל את עם

לומדים להיות אנשים טובים

ישראל שאם יעבדו עבודה זרה לא יהיה גשם. והלא כהיום אין תלם וגבעה בכל ארץ ישראל שאין בה עבודה זרה ובלי עיין הרע, יש גשם!" וכידוע אליהו היה קפדן, ובאותו רגע נשבע שיותר לא יהיה טל ומטר בארץ. ובאמת פסק הגשם, ואחאב שהבין שזה בגלל אליהו, רצה לתפסו ולהורגו. וה' אמר לאליהו, לך תתחבא ליד אחד הנחלים, ושם תשתה מים, ולגבי אוכל ובשר אני כבר ידאג לך על ידי שהעורבים יביאו בשר מארמון המלך ישר אליך.

שואל רבי נחמן: מה רצה ה' לרמז שהוא עשה את הנס דווקא על ידי עורב? ומבאר שהעורב נקרא חיה אכזרית, ופרוש המילה "אכזר" זה נוטריקון (מילה המורכבת משני מילים) "אך (רק) לעצמו, וזר לאחרים". כמו שאנו אומרים בתפילה "נותן לבהמה לחמה, לבני עורב אשר יקראו" והמדרש אומר שהגוזלים של העורב שנולדים לפני שהם משחירים, הם בצבע לבן, ואילו העורב הבוגר הוא בצבע שחור, וכשהוא בא להביא אוכל לגוזלים ורואה אותם בצבע לבן, חושב שהם לא שלו ולא מביא להם אוכל. ולמה הוא נקרה אכזר? כי אפילו אם הם לא שלך, תן להם אוכל שלא ימותו מרעב. ואילו בימי אליהו העורבים שינו את טבעם, וריחמו על מי שאין לו אוכל אפילו שהוא לא בנו, והביאו לו אוכל. ללמדנו שכל אחד יכול לשנות את טבעו, וזה התפקיד של הצדקה והתרומה, ולכן אומרת התורה שהמאציל מבקש מאתנו "ידבנו ליבו" שפרושו נדיבות לב, על מנת שהאדם יהפוך את טבעו לטבע של רחמנות כמו המאציל, והבן.

עוד מובא בדיני צדקה, שאם יש לאדם למשל אלף ש"ח, עדיף שייתן ליותר אנשים מאשר לאדם אחד את הכל. והעניין כנ"ל, לשנות את טבעו. ועוד שעל ידי ריבוי מתנות וצדקות בין אדם לחברו, יתרבה אהבה ואחוה בציבור כמו שחז"ל אומרים על פרוש המילה "שוחד", מהו שוחד? שהוא חד, שהנותן והמקבל נעשים אחד. אותו דבר אם משתמשים בזה בהקשר חיובי, כך אדם על ידי ריבוי צדקות ומתנות לכמות גדולה של בני אדם, מרבה לעצמו רעים ואהובים.

שנזכה להיות טובים ומטיבים ולהרבות במתנת חינוך.

שבת שלום ומבורך.